

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมของมารดาในการป้องกันการเกิดโรคปอดบวมในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ซึ่งผลการศึกษานำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลทั่วไปของมารดาที่มีบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้โดยรวมของครอบครัว และจำนวนบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ในครอบครัว

1.2 ข้อมูลทั่วไปของบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ วัน เดือน ปี เกิด อายุ เพศ น้ำหนักแรกเกิด วิถีคลอด น้ำหนักและส่วนสูงปัจจุบัน ภาวะโภชนาการ การได้รับนมแม่ การได้รับวัคซีน ประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคหวัดและปอดบวม และโรคประจำตัวรวมทั้งความพิการ

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัว และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ประวัติการป่วยด้วยโรคติดเชื้อระบบหายใจและการสูบบุหรี่ของสมาชิกในครอบครัว และที่อยู่อาศัยอยู่ใกล้แหล่งที่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของมารดาในการป้องกันการเกิดโรคปอดบวมในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ราชดำเนิน ได้แก่

2.1 พฤติกรรมการสร้างความต้านทานโรคแก่เด็ก

2.2 พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง

2.3 พฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ คือ มารดาที่มีบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี จำนวนทั้งสิ้น 340 คน นำเสนอในตารางที่ 1 ถึง 3

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของมารดา (n=340)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
< 20	6	1.8
20 – 29	148	43.5
30 – 39	159	46.8
> 39	27	7.9
Minimum = 17	Maximum = 49	
Mean = 30.63	S.D. = 6.0	
การศึกษา		
ประถมศึกษา	109	32.1
มัธยมต้น	93	27.3
มัธยมปลาย / ปวช.	79	23.2
อนุปริญญา / ปวส.	24	7.1
ปริญญาตรี	34	10.0
ปริญญาโท	1	0.3
อาชีพ		
รับจ้าง	139	40.9
แม่บ้าน	100	29.4
เกษตรกร	50	14.7
ค้าขาย	31	9.1
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	15	4.4
อื่นๆ	5	1.5

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของมารดา (n=340) (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รายได้โดยรวมของครอบครัวต่อเดือน (บาท)		
< 5,000	100	29.4
5,000 – 10,000	192	56.5
> 10,000	48	14.1
Mean = 7,623.97 S.D. = 6,439.04		
จำนวนบุตรที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี ในครอบครัว (คน)		
1	300	88.2
2	40	11.8

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 46.8 รองลงมา มีอายุระหว่าง 20-29 ปี ร้อยละ 43.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 32.1 รองลงมา มีมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 27.3 และ 23.2 ตามลำดับ ในส่วนของการประกอบอาชีพพบว่าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 40.9 รองลงมา คือ อาชีพแม่บ้าน และอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 29.4 และร้อยละ 14.7 ตามลำดับ มีรายได้โดยรวมของครอบครัวต่อเดือน 5,000-10,000 บาท ร้อยละ 56.5 โดยค่าเฉลี่ยของรายได้ต่อเดือน 7,623.97 บาท และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุตร จำนวน 1 คน ร้อยละ 88.2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของบุตรที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี
(n=340)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุบุตร (ปี)		
< 1	47	13.8
1 – 3	169	49.7
> 3- 5	124	36.5
Mean = 2.1 S.D. = 1.3		
เพศ		
ชาย	177	52.1
หญิง	163	47.9
น้ำหนักแรกเกิด (กรัม)		
< 2,500	22	6.5
2,500 – 3,000	172	50.6
> 3,000	146	42.9
Mean = 2,991.78 S.D. = 420.85		
วิธีคลอด		
ปกติ	270	79.4
ผ่าตัดทางหน้าท้อง	59	17.4
คีบคีบ / เครื่องดูด	11	3.2
ภาวะโภชนาการ		
น้ำหนักมากเกินเกณฑ์	13	3.8
น้ำหนักค่อนข้างมาก	25	7.4
น้ำหนักตามเกณฑ์	279	82.1
น้ำหนักค่อนข้างน้อย	15	4.4
น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์	8	2.3

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของบุตรที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี
(n=340) (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
การได้รับนมแม่		
ไม่ได้รับ	12	3.5
ได้รับ	328	96.5
< 3 เดือน	57	17.4
3 – 6 เดือน	267	81.4
> 6 เดือน	4	1.2
การได้รับวัคซีน		
ครบตามกำหนดอายุ	340	100.0
ประวัติการเจ็บป่วย		
โรคหวัด		
ไม่เคย	29	8.5
เคย	311	91.5
1 – 2 ครั้ง / ปี	73	23.5
3 – 4 ครั้ง / ปี	171	54.9
5 – 6 ครั้ง / ปี	41	13.2
> 6 ครั้ง / ปี	26	8.4
โรคปอดบวม		
ไม่เคย	325	95.6
เคย	15	4.4
1 ครั้ง	12	80.0
2 ครั้ง	2	13.3
≥ 3 ครั้ง	1	6.7
โรคประจำตัวรวมทั้งความพิการ		
มี	10	2.9
ไม่มี	330	97.1

จากตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของบุตรที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี พบว่าบุตรมีอายุ 1-3 ปี มากที่สุด ร้อยละ 49.7 รองลงมาอายุมากกว่า 3-5 ปี ร้อยละ 36.5 และอายุน้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 13.8 และพบว่าเพศชาย ร้อยละ 52.1 และเพศหญิง ร้อยละ 47.9

สำหรับน้ำหนักแรกเกิดของบุตรพบว่ามือน้ำหนักแรกเกิด 2,500-3,000 กรัม มากที่สุด ร้อยละ 50.6 รองลงมาน้ำหนักแรกเกิดมากกว่า 3,000 กรัม ร้อยละ 42.9 ส่วนน้ำหนักแรกเกิดน้อยกว่า 2,500 กรัม มีเพียงร้อยละ 6.5 วิธีคลอดพบว่าส่วนใหญ่คลอดปกติ ร้อยละ 79.4 รองลงมาคลอดโดยวิธีผ่าตัดทางหน้าท้อง ร้อยละ 17.4 ภาวะโภชนาการของบุตร พบว่าบุตรส่วนใหญ่มีน้ำหนักตามเกณฑ์ ร้อยละ 82.1 และพบว่าการได้รับนมแม่อย่างเดียว ร้อยละ 96.5 ส่วนใหญ่ได้รับนมแม่ 3-6 เดือน ร้อยละ 81.4 น้อยกว่า 3 เดือน ร้อยละ 17.4 และพบว่าบุตรทุกคนได้รับวัคซีนครบตามกำหนดอายุ ส่วนประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคหวัดของบุตร พบว่าเคยป่วยด้วยโรคหวัด ร้อยละ 91.5 ซึ่งเคยป่วย 3-4 ครั้งต่อปี มากที่สุด ร้อยละ 54.9 รองลงมาเคยป่วย 1-2 ครั้งต่อปี ร้อยละ 23.5 เคยป่วย 5-6 ครั้งต่อปี ร้อยละ 13.2 และเคยป่วยมากกว่า 6 ครั้งต่อปี ร้อยละ 8.4 และไม่เคยป่วยด้วยโรคหวัด ร้อยละ 12.7 ประวัติการป่วยด้วยโรคปอดบวมพบว่า ร้อยละ 4.4 เคยป่วยด้วยโรคปอดบวม ส่วนใหญ่เคยป่วย 1 ครั้ง ร้อยละ 80 เคยป่วย 2 ครั้ง ร้อยละ 13.3 และเคยป่วย 3 ครั้ง ร้อยละ 6.7 และพบว่าบุตรมีโรคประจำตัวรวมทั้งความพิการ ร้อยละ 2.9

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัว และสิ่งแวดล้อม (n=340)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ประวัติสมาชิกในครอบครัวป่วยด้วยโรคติดเชื้อระบบหายใจ		
ไม่มี	294	86.5
มี	46	13.5
หวัด	21	45.7
ทอลซิลอักเสบ	19	41.3
วัณโรค	4	8.7
ถุงลมโป่งพอง	2	4.3
ความเกี่ยวข้องกับการเล่นของเด็ก		
ดูแลเด็ก	38	82.6
ไม่ได้ดูแลเด็ก	8	17.4
สมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่		
ไม่มี	220	64.7
มี	120	35.3
สูบนอกบ้าน	81	67.5
สูบในบ้าน	24	20.0
สูบทั้งในและนอกบ้าน	15	12.5
ที่อยู่อาศัยมีแหล่ง/สถานที่ที่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ อยู่ใกล้ๆ		
ไม่มี	313	92.1
มี	27	7.9
ถนนที่มีขบวนรถผ่านตลอด	20	74.1
โรงงาน	5	18.5
อื่นๆ	2	7.4

ตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวและสิ่งแวดล้อม พบว่ามารดาที่มีสมาชิกในครอบครัวไม่เคยป่วยด้วยโรคติดเชื้อระบบหายใจ ร้อยละ 86.5 และมีประวัติเคยป่วยด้วยโรคติดเชื้อระบบหายใจ ร้อยละ 13.5 ซึ่งส่วนใหญ่ป่วยด้วยโรคหวัด ร้อยละ 45.7 รองลงมาโรคทอลซิลอักเสบ ร้อยละ 41.3 โรควัณโรค ร้อยละ 8.7 และโรคถุงลมโป่งพอง ร้อยละ 4.3 ตามลำดับ ซึ่งสมาชิกในครอบครัวที่มีประวัติเคยป่วยด้วยโรคติดเชื้อระบบหายใจดังกล่าวเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กมีถึง ร้อยละ 82.6 และพบว่ามารดาที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่ ร้อยละ 35.3 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบุคคลใกล้ชิดกับเด็ก เช่น บิดา ปู่ ย่า ตา ยาย บริเวณที่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่เป็นบริเวณนอกบ้าน ร้อยละ 67.5 บริเวณในบ้าน ร้อยละ 20.0 และสูบบุหรี่ทั้งบริเวณในบ้านและนอกบ้าน ร้อยละ 12.5 และพบว่าที่อยู่อาศัยมีแหล่งหรือสถานที่ที่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศอยู่ใกล้ๆ ร้อยละ 7.9 ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ติดกับถนนที่มีขบวนรถผ่านตลอด ร้อยละ 74.1 และอยู่ติดโรงงาน ร้อยละ 18.5

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของมารดาในการป้องกันการเกิดโรคปอดบวมในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ผลการศึกษา มีดังนี้

พฤติกรรมของมารดาในการป้องกันการเกิดโรคปอดบวมในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ประกอบด้วยพฤติกรรมการสร้างความต้านทานโรคแก่ร่างกายเด็ก พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง และพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องพฤติกรรมในการป้องกันการเกิดโรคปอดบวมในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตามรายด้าน

พฤติกรรมป้องกันการโรค	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ด้านการสร้างความต้านทานโรค (n=293)	247 (84.30)	45 (15.36)	1 (0.34)	0 (0.0)
ด้านการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง (n=340)	234 (68.82)	100 (29.41)	6 (1.77)	0 (0.0)
ด้านการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ (n=93)	74 (79.57)	8 (19.35)	1 (1.08)	0 (0.0)

จากตารางที่ 4 พฤติกรรมของมารดาในการป้องกันการเกิดโรคปอดบวมในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี โดยจัดกลุ่มคะแนนตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการสร้างความต้านทานโรคแก่เด็ก พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง และพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับดีมาก คือ ร้อยละ 84.30 68.82 และ 79.57 ตามลำดับ และระดับดี ร้อยละ 15.36 29.41 และ 19.35 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องพฤติกรรมการสร้างความต้านทานโรคแก่เด็ก
จำแนกตามรายชื่อ

พฤติกรรมในการสร้างความต้านทานโรค	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติเลย
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
1.เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ อย่างน้อย 3-6 เดือน (n=332)	271(81.6)	7(2.1)	54(16.3)
2.ให้ลูกรับประทานอาหารเสริมอย่างเหมาะสมตามวัย (n=293)	221(75.4)	70(23.9)	2(0.7)
3.ให้ลูกได้รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ (n=293)	228(77.8)	65(22.2)	0
4.นำลูกไปรับวัคซีนตามกำหนด (n=340)	340(100)	0	0
5.นำลูกไปรับการประเมินพัฒนาการเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอตามช่วงอายุ (n=340)	295(86.8)	43(12.6)	2(0.6)
6.มีการออกกำลังกายที่เหมาะสม (n=340)	302(88.8)	38(11.2)	0
7.ให้ลูกดูโทรทัศน์ เล่นเกมส์ คอมพิวเตอร์* (n=293)	76(25.9)	190(64.9)	27(9.2)

* ข้อความเชิงลบ

จากตารางที่ 5 พฤติกรรมของมารดาในการสร้างความต้านทานโรคเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการสร้างความต้านทานโรคให้กับลูกทุกครั้งในเรื่องของการนำลูกไปรับวัคซีนตามกำหนดมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข ร้อยละ 100 การดูแลส่งเสริมให้บุตรได้ออกกำลังกายอย่างเหมาะสมตามวัย ร้อยละ 88.8 การนำลูกไปรับการประเมินพัฒนาการเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอตามช่วงอายุ ร้อยละ 86.8 การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 3-6 เดือน ร้อยละ 81.6 การให้ลูกได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ครบ 5 หมู่ ร้อยละ 77.8 การให้ลูกได้รับประทานอาหารเสริมอย่างเหมาะสมตามวัย ร้อยละ 75.4 ส่วนในเรื่องของการให้ลูกได้ดูโทรทัศน์ เล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ พบว่าส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะอนุญาตเป็นบางครั้งมากที่สุด คือร้อยละ 64.9 และมียังมีกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 25.9 ที่ให้ลูกดูโทรทัศน์และเล่นเกมคอมพิวเตอร์ทุกครั้ง

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องพฤติกรรมกรหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง
จำแนกตามรายชื่อ (n=340)

พฤติกรรมในการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง	ปฏิบัติทุกครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง ไม่ปฏิบัติเลย		
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
1.ใส่เสื้อผ้าหรือห่มผ้าหนาๆเมื่ออากาศเย็น	327(96.2)	13(3.8)	0
2.อาบน้ำและสระผมด้วยน้ำอุ่นเมื่อเวลาอากาศเย็น	258(75.9)	79(23.2)	3(0.9)
3.เช็ดตัวและเช็ดผมให้แห้งทันทีภายหลังจากอาบน้ำและ สระผม	328(96.5)	10(2.9)	2(0.6)
4.หลีกเลี่ยงไปสถานที่ที่มีคนแออัด	128(37.6)	195(57.4)	17(5.0)
5.หลีกเลี่ยงการหุงต้มด้วยเชื้อเพลิงที่ทำให้เกิดควัน	254(74.7)	81(23.8)	5(1.5)
6.หลีกเลี่ยงควันบุหรี่ ควันไฟ	262(77.1)	66(19.4)	12(3.5)
7.หลีกเลี่ยงการคลุกคลีหรือใกล้ชิดผู้ป่วยโรคติดเชื้อ ระบบหายใจ	141(41.5)	186(54.7)	13(3.8)
8.ไม่ไอหรือจามตรงหน้าลูก และใช้ผ้าปิดปาก จมูก ทุกครั้ง	237(69.7)	90(26.5)	13(3.8)
9.ล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่บ่อยขึ้น เมื่อป่วยเป็น โรคติดเชื้อระบบหายใจ	197(57.9)	136(40.0)	7(2.1)
10.ดูแลร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ	258(75.9)	73(21.5)	9(2.6)
11.ล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่ก่อนที่จะสัมผัสลูก หรือป้อนอาหาร	199(58.5)	135(39.7)	6(1.8)
12.ตรวจสุขภาพประจำปีๆละ 1 ครั้ง	39(11.5)	144(42.4)	157(46.2)
13.ทำความสะอาดและจัดสิ่งของเครื่องใช้ทั้ง ภายในและบริเวณรอบบ้านเป็นประจำทุกวัน	232(68.2)	108(31.8)	0
14.ทำความสะอาดที่นอนโดยนำมาซักหรือ ตากแดดเป็นประจำ	228(67.1)	111(32.6)	1(0.3)
15.เปิดประตู หน้าต่าง อาคารบ้านเรือนเป็นประจำ	294(86.5)	46(13.5)	0
16.กำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลต่างๆ ตามหลักสุขาภิบาล	276(81.2)	64(18.8)	0

จากตารางที่ 6 พบว่าพฤติกรรมกรหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติ ทุกครั้งในเรื่องของการเช็ดตัวและเช็ดผมลูกให้แห้งทันที ภายหลังจากอาบน้ำและ สระผม ร้อยละ 96.5 การใส่เสื้อผ้าหรือห่มผ้าหนาๆให้ลูกเมื่ออากาศเย็นหรืออากาศเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ร่างกายเกิดความอบอุ่น ร้อยละ 96.2 การเปิดประตู หน้าต่าง อาคารบ้านเรือนเป็นประจำทุกวัน ร้อยละ 86.5 และการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลต่างๆตามหลักสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 81.2 แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่ามียังกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ยังปฏิบัติไม่สม่ำเสมอในเรื่องของการหลีกเลี่ยงการพาลูกไปที่มีคนแออัด ร้อยละ 57.4 การหลีกเลี่ยงไม่ให้ลูกเข้าไปคลุกคลีหรืออยู่ใกล้ชิดเมื่อมีผู้ป่วยด้วยโรคติดเชื้อระบบหายใจในครอบครัว ร้อยละ 54.7 และยังมีกลุ่มตัวอย่างถึง ร้อยละ 46.2 ไม่ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีเลย

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ในเรื่องพฤติกรรมป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ จำแนกตามรายชื่อ

พฤติกรรมในการป้องกัน	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติเลย
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
1.เมื่อลูกเป็นหวัดได้สังเกตอาการมีไข้ ถ้ามีไข้สูงเกิน 3 วัน ได้พาลูกไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (n=311)	302(97.1)	6(1.9)	3(1.0)
2.เมื่อลูกเป็นหวัดได้สังเกตอาการหายใจถ้าหายใจเร็วกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ได้พาลูกไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (n=311)	268(86.2)	27(8.7)	16(5.1)
3.เมื่อลูกเป็นหวัดสังเกตอาการหายใจ ถ้าหายใจเสียงดัง หายใจลำบาก ชายโครงบวม ได้พาลูกไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (n=311)	294(94.6)	15(4.8)	2(0.6)
4.เมื่อลูกเป็นหวัดสังเกตอาการอย่างใกล้ชิด ถ้าซึม ไม่ยอมดื่มนม หรือน้ำ ไม่รับประทานอาหาร ได้พาลูกไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (n=311)	296(95.2)	13(4.2)	2(0.6)
5.เมื่อลูกเป็นไข้ ได้เช็ดตัวลดไข้ด้วยน้ำอุ่น หรือน้ำธรรมดา (n=311)	283(91.0)	26(8.4)	2(0.6)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ในเรื่องพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ จำแนกตามรายชื่อ (ต่อ)

พฤติกรรมในการป้องกัน	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติเลย
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
6.เมื่อลูกเป็นไข้ เช็ดตัวแล้วไข้ไม่ลดได้ให้รับประทานยาลดไข้พาราเซตามอลห่างกันอย่างน้อย 4 ชั่วโมง (n=311)	279(89.7)	28(9.0)	4(1.3)
7.เมื่อลูกมีไข้ หรือไอ หรือมีน้ำมูก ได้ให้ลูกกินอาหารหรือนมได้ตามปกติ (n=311)	270(86.8)	39(12.6)	2(0.6)
8.เมื่อลูกมีไข้ หรือไอ หรือมีน้ำมูก ได้ดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อสังเกตอาการผิดปกติ (n=311)	292(93.9)	17(5.5)	2(0.6)
9.เมื่อลูกมีไข้ หรือไอ หรือมีน้ำมูก ได้ให้ดื่มน้ำอุ่นหรือน้ำธรรมดาหลายๆ จะไม่ให้ดื่มน้ำเย็น (n=311)	269(86.5)	40(12.9)	2(0.6)
10.เมื่อลูกมีไข้ หรือไอ หรือมีน้ำมูก ได้ให้ลูกนอนแยกจากผู้อื่น (n=311)	157(50.5)	106(34.1)	48(15.4)
11.เมื่อลูกมีไข้ หรือไอ หรือมีน้ำมูก ได้แยกของใช้จากผู้อื่น (n=311)	195(62.7)	88(28.3)	28(9.0)
12.เมื่อลูกมีไข้ หรือไอ หรือมีน้ำมูก ได้ให้กินยาตามเวลาที่กำหนด (n=311)	286(91.9)	22(7.1)	3(1.0)
13.เมื่อลูกมีน้ำมูก ได้ใช้ผ้าพันมูมเป็นแท่งปลายแหลมสอดเข้าไปซับน้ำมูกในรูจมูก หรือดูดออกโดยใช้ลูกสูบยาง (n=311)	115(37.0)	132(42.4)	64(20.6)
14.เมื่อลูกมีน้ำมูกแห้งกรังอุดจมูก ได้ใช้ผ้าพันให้แหลมชุบน้ำต้มสุกสอดเข้ารูจมูกเพื่อให้น้ำมูกอ่อนตัวแล้วจึงซับออก (n=311)	109(35.1)	155(49.8)	47(15.1)
15.เมื่อลูกมีน้ำมูก ได้ซื้อยาลดน้ำมูกให้ลูกกิน*(n=311)	26(8.4)	113(36.3)	172(55.3)
16.เมื่อลูกไอ ปล่อยให้ไ้เรื่อยๆ ให้อาการไอหายไปเอง*(n=311)	32(10.3)	69(22.2)	210(67.5)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ในเรื่องพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ จำแนกตามรายชื่อ (ต่อ)

พฤติกรรมในการป้องกัน	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติเลย
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
17.เมื่อลูกไอ ได้ใช้น้ำผึ้งผสมมะนาวป้ายลิ้นหรือใช้น้ำผึ้งผสมมะนาวชงกับน้ำอุ่นป้อนเด็กบ่อยๆ (n=311)	44(14.1)	134(43.1)	133(42.8)
18.เมื่อลูกไอ ได้ให้ลูกดื่มน้ำมากๆ โดยเฉพาะน้ำอุ่น (n=311)	225(72.3)	81(26.1)	5(1.6)
19.เมื่อลูกไอ ได้ซื้อยาแก้ไอให้ลูกรับประทานเอง* (n=311)	44(14.1)	105(33.8)	162(52.1)
20.เมื่อลูกไอ ได้สังเกตไอมีเสมหะหรือไม่ (n=311)	249(80.1)	59(18.9)	3(1.0)
21.เมื่อลูกไอ ได้สังเกตไอบ่อยขึ้นหรือไม่ (n=311)	264(84.9)	45(14.5)	2(0.6)
22.เมื่อลูกเจ็บคอ ได้ให้ลูกดื่มน้ำบ่อยๆ (n=311)	242(77.8)	64(20.6)	5(1.6)
23.เมื่อลูกเจ็บคอ ได้พาลูกไปพบแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (n=311)	295(94.8)	13(4.2)	3(1.0)
24.เมื่อลูกอาเจียน ได้รีบตะแคงหน้าลูกไปด้านใดด้านหนึ่ง (n=287)	172(59.9)	70(24.4)	45(15.7)
25.เมื่อลูกอาเจียน ได้หยุดนมหรืออาหารไว้ก่อน แล้วทำความสะอาดปาก และจมูก เมื่ออาการดีขึ้นจึงให้นมหรืออาหารต่อ (n=287)	220(76.7)	59(20.5)	8(2.8)
26.เมื่ออาการอาเจียนไม่ดีขึ้น หรือมีอาการผิดปกติ ได้พาลูกไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (n=287)	270(94.1)	15(5.2)	2(0.7)
27.เมื่อลูกเป็นหูชั้นกลางอักเสบ ได้พาลูกไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (n=93)	86(92.5)	5(5.4)	2(2.1)
28.เมื่อลูกเป็นหูชั้นกลางอักเสบ มีน้ำ หรือหนองไหลออกจากหู ทำความสะอาดหูโดยเช็ดหูให้แห้ง (n=93)	76(81.7)	12(12.9)	5(5.4)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ในเรื่องพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ จำแนกตามรายชื่อ (ต่อ)

พฤติกรรมในการป้องกัน	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติเลย
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
29.เมื่อลูกเป็นหูชั้นกลางอักเสบ ได้ระมัดระวังไม่ให้ลูกใส่สิ่งแปลกปลอมเข้าไปในรูหู ระวังไม่ให้ น้ำเข้าหู (n=93)	78(83.9)	13(14.0)	2(2.1)

* ข้อความเชิงลบ

จากตารางที่ 7 พบว่าพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติทุกครั้งในเรื่อง เมื่อลูกเป็นหวัดได้สังเกตอาการมีไข้ ถ้ามีไข้สูงเกิน 3 วัน ได้พาลูกไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 97.1 เมื่อลูกเป็นหวัดได้สังเกตอาการอย่างใกล้ชิด ถ้าซึมไม่ยอมดื่มนม หรือน้ำ ไม่รับประทานอาหาร ได้พาลูกไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 95.2 เมื่อลูกเจ็บคอพาลูกไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อรับการรักษาที่ถูกต้อง ร้อยละ 94.8 เมื่อลูกเป็นหวัด สังเกตอาการหายใจ ถ้าหายใจเสียงดัง หายใจลำบาก ชายโครงบวม ได้พาลูกไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 94.6 เมื่ออาการอาเจียนของไม่ดีขึ้น หรือมีอาการผิดปกติ ได้พาลูกไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 94.1 เมื่อลูกมีไข้ ไอ หรือมีน้ำมูก ได้ดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อสังเกตอาการผิดปกติ ร้อยละ 93.9 เมื่อลูกเป็นหูชั้นกลางอักเสบ ได้พาลูกไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข ร้อยละ 92.5 เมื่อลูกเป็นไข้หรือไอ หรือมีน้ำมูก ได้ดูแลให้กินยาตามเวลาที่ กำหนดจะให้ลูกหายได้เร็ว ร้อยละ 91.9 และเมื่อลูกเป็นไข้ได้เช็ดตัวด้วยน้ำอุ่นหรือน้ำธรรมดา ร้อยละ 91.0 แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่ามียังกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ยังปฏิบัติไม่สม่ำเสมอในเรื่องเมื่อลูกมีน้ำมูกแห้งกรังอุดจมูก ได้ใช้ผ้าพันให้แหลมชุบน้ำต้มสุกสอดเข้ารูจมูกเพื่อให้น้ำมูกอ่อนตัวแล้วจึงซับออก ร้อยละ 49.8 และพบว่ามียังกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ไม่ปฏิบัติเลยในเรื่องเมื่อลูกไอได้ปล่อยไว้เฉยๆ ให้อาการไอหายไปเอง ร้อยละ 67.5 เมื่อลูกมีน้ำมูก ได้ซื้อยาลดน้ำมูกให้ลูกกิน ร้อยละ 55.3 และเมื่อลูกไอ ได้ซื้อยาแก้ไอให้ลูกกินเอง ร้อยละ 52.1